

ЖУУСЕТКЕН БИС

Съездин узуг паазыг делегат Петр Сидоров айткан. «Бис амдан эгелен чыгыс ай курувине паттыжып, чыгыс ай политиктиг болгаш ажал-агылык органын тургузуу турармыс болур» деп ол ошалап шыгав.

Украин тараачын Однецкая мындыг чутуаа сагышка кырып келди: Шаанда эжелдер баа тургулаан-на тарын, мычазла-даа олар дээрбечилерин эжелдерин болуп тургулаан, а бистиң Эвелиннис — ажал-ишчи кижилерин каттыжытканы-дыр.

«Амы бистиң тургузуу турармыс Совет Социалист Республикаларын Эвелин делегацияны дээр Сидоровичини бистиң деген алыш чаксаашкыны-биле ут-улаа бис. Делегатор бут кырыга туруп кээп, аажок узуг сорук киришкени-биле «Интернационалды» ыргашар.

Делегацияны ажал-ишчи атызын ССР Эвелиннин тургузуунун чүдүдүзүгү-биле медресе көргөн. Даштык чурттарын пролетариаттын болгаш куш-ажылык тараачынарынын, ол ышкаш коммунисттер партиязынын өмүсөөндөн Болгарияның Коммунист партиязының коммунисттер Василь Коларов съездине изип байыр чедер. Биско ооң чутуааланы болза: черидери даяр аңдырар, эштер, бодукарымы Совет орнамынын көрүшүп кылдыр туудур, бодукарымы Совет Эвелиннерини адаага

гранит фундаменти салынар. Бо сөстөр биско бугу делегацияны куш-ажылык уластарынын интернационалды сымал каттыжытканын ба-за чыгыс эвни быжыгалар дээр даштык чурттарын ажал-ишчи кижилерин ышкаш кылдыр диялгалар.

Совет республикаларын чыгыс ай деп эргелг Эвелин кылдыр каттыжтырган — ол дээрде делегет ажурдуулуку конуш чутуула болушкун-дур. Чогуу-на аким-дүмалышкыни ишти тургалган баштайгы үдөөнүн бис борга салып эгелелин. Богуу бистиң маңа кылган үдөөнү бугу делегацияны ажал-ишчи кижилерин мээ-медерелине балаттыпмыс исти арттырар. Шыдажыр аажок хилчичек-човуула чоңка, бот-боттарынын аразыга демисел кылбай, аким-дүмалышкы бау-биле найырдык чурттар аравы уластарга берсе чогуу, шак мыдыг сорук киришкенин медресанын бугу чогуу Коммунисттер партиязыны улам сырай каттыштырып турарын, ук чыгыс эвни кижилер социализм тургузарына керектиг күштү, идегеди шигээдин ап эгелелин ылаптык-биле бүтүрөп көргөн мен.

— Оон бээр ам 50 жыл эртин турар-дыр. Съездине чутуула турганымыс бугу чүдүдүр, үнү-чүпү планна турганымыс, чүү чүвөгө идегет турганымыс ам шунту боттанган-дыр. Совет Эвелин күчү-шылдыгы узуг күрүсө апарган. Ооң составында ам деп эргелг 15 өлкөлдөшкөн республика, 20 автоном турар. Амыдыралдын көргүсөни бугу чурттар, социалист республикалар Эвелиннин оран-башкыны шывал-за харын граниттен бүткөн фундаментида туруп турган-дыр. ССР-ниң бугу-ле нациялары болгаш уластары чыгыс ай болуп каттышкан узуг апарал-дыр. Узуг бургузуч өөрүшкүзү болгаш келишкени шак интернационалды бистиң Төрөөн чуртувуста чурттан тур-

рар бугу уластарын сетки-лиң өөртүптер. 1922 чыл-биле — ССР-ниң тургустунганын чымы-биле деңсөөр дош, чурттуң ажал-амдыралын чымы-биле адырын азыр болувауса — най-ла-даа чурттуң найгамчык хой-дур. Совет күрүсөнин национал оруугазы эрткен 50 чылдын (1922—1972 чылдардын дургузуда) ишти күженишкенин чымында чүс ажал катар утаткан. Чурттуң электростанциялары 1972 чылда 850 миллиард киловатт-шак электрэнергияны

Михаил Шаповал 1895 чылда төрүтүнгөн, тараачын кижини өгдү. 1918 чылдан бээр Совет Эвелиннин Коммунист партиязынын кежигүнү, Советтериниң I съездинин делегаты.

1927 чылда Москваның күрүсө университетинин юридика факультетин доокан, ССР-нин дээр өөрөлөгчө черлеринге күрүсө тургузуунун эрте-

РЕСПУБЛИКАНЫҢ ПАРТИЯ ОРГАНИЗАЦИЯЛАРЫНДА

СЭКП МӨҢГҮН-ТАЙГА РАЙКОМУНУҢ ПЛЕНУМУ

СЭКП XXIV съездинин шийтирлеринге дүштүр партия документаларын солугуштайында СЭКП ТК-ның май (1972 чыл) Пленумунун доктаалы күүсөдир талазы-биле партия организацияларын соругуларынга хол-башкан айтырылганын СЭКП райкомнарнын пленумна-рынга чутуаалажып турар. Чоокта чаа бо айтырыкта холбаштырган пленум Иракын Мөңгүн-Тайгага болган. Партия документаларын солугуштайында СЭКП ТК-ның май (1972 чыл) Пленумунун доктаалы күүсөдир талазы-биле районун партия организацияларын соругуларынга холбаштырар дугайында илеткелди шаа партияның Мөңгүн-Тайга райкомунун бирги секретары О. Н.-С. Шагдыр-оол кылган.

ПАРТИЯ АЖЫЛДАКЧЫЛАРЫНЫҢ СЕМИНАРЫ

Партияның Барыш-Хемчик райкомун партия эге организацияларын болгаш паркомнар секретарларынын бир күнүгү семинар-чөвүлө куралын эрттирген. Оң киржикчилери партия документаларын солугуштайында холбашкан айтырылганын танышкан, ол талазы-биле СЭКП райкомунун ийги секретары эш К. М. Ан-иш чүсө-чутуаалаан. Оон анда партия документаларын солугуштайында холбашкан айтырылганын танышкан, ол талазы-биле СЭКП райкомунун ийги секретары эш К. М. Ан-иш чүсө-чутуаалаан. Оон анда партия документаларын солугуштайында холбашкан айтырылганын танышкан, ол талазы-биле СЭКП райкомунун ийги секретары эш К. М. Ан-иш чүсө-чутуаалаан.

ПОЛИТМАССАЛЫ АЖЫЛДЫ УЛАМ ЭКИЖИДЕР

Чоокта партияның Тес-Хем райкомунун бюрозунга «Тес-Хем» совхозта паркомунун оң ортузунга чорудуп турар политмассалы ажалдарын дугайында чутуаалашкан. Парком секретары эш Э. Чоодун илеткелдинде алдырга бо талазы-биле кылдынын турар ажалдар эвон бар. XXIV съездинин материалдарын оң ортузунга пропагандалаанын багыт эвес чоруткан. Парком 450 лекцияны номоан. Номугула конференциялар, айтырылганын кеңсөөрлерин совхозка болуула турган.

ЧӨВҮЛӨЛ ХУРАЛ

Ажылыч-чоннар депутаттарынын район болгаш хоорай Советтеринин күүсөөнарнын даргаларынын, секретарларынын чөвүлө хуралы Ызылга болуп эрткен.

Оон киржикчилери Тыва АССР-нин Дээрн Сөвдинин Президиумунун Секретары К. Д. Будук-оолдун «ССРЭ-нин аким-дүмалышкы уластарын чыгыс ай өг-бүлөинде» деп илеткелди диялаан.

1972 чылдын июль 19-та РСФСР-нин Дээрн Сөвдинин Президиумунун арагачылар-биле демисел дугайында Чарлыш амыдыралда боттангыр талазы-биле ап чорудар хем-чегеринин дугайында республика прокурору В. В. Кара-Сал чүсө чутуаалаан. Республиканын Дээрн Сөвдинин Президиумунун юрист-консультанты К. Б. Юмбү РСФСР-нин куш-ажык талазы-биле чаа Кодексиинин ажал-херекке амыгаланын дугайында илеткел кылган.

К. ДАНЗЫН-ООЛ.

Делегей 60 ХҮННЕРДЕ

- ИНДИЙ-ПАКИСТАН ХАРЫЛЗААЛАР
- КУШ-АЖЫЛЧЫ БЕЛЕКТЕР
- ЧЕПСЕКТИГ ЧӨНГӨЭ
- АГРАР РЕФОРМАЗЫ БОТТАНГАН

ДУГУРЖУЛГА

ДЕЛИ. (СЭТА). Индияның Химачал Прадеш штатынын холбоорында Пакистаның президентин З. А. Бхуттоун болгаш Индияның премьер-министри Индира Гандинин аразына болгаш чутуаалажышкындар доозулан. Беш хүнүн дургутууда талалар индий-пакистан харылзааларга хамаарышкан делгерейг айтырылганын чутуаалажып көргөн.

Индияның болгаш Пакистанын удурутчуларынн ужурашканынын түнелинде дугуржулга ат салган. Межлишкенинни социал, Индостан чарык ортуука билчешкенин болгаш быжык тайбынны тургузарына быжык күзелин талалар ол дугуржулга илерейлэн.

Ийи тала боттарынын чорудууларын тайбын арталар-биле, ийи талаын чутуаалажышкынынын аргазы-биле таарыштыр шийтирлээрине бугу боттарынын дээрин дугуржулга чутуаалаан.

БАЙЫРЛАЛДЫ ТӨЛЕПТИГ УТКУУР.

●ВАРШАВА. (СЭТА). 1944 чылдын июль 22-нин хүнү — улусту Польшанын тургустунганын хүнү. Бо хүн Польшанын национал хостала Комитетиниң кыгырын парлаан. Оон бээр-ле июль 22-ни Хостала хүнү кылдыр белгелеп эрттирер турар. Ол хүн чаа демократтыг Польшанын эгезин салган, оон үлөтүрү болгаш кезде ажал-агымын, эртем болгаш техниканы, чырыдышкыны болгаш культураны чаа бау-биле хөгжүп эгелен, оон чаа социалист ийгилиги болгаш чаа социалист кижиз тургустуну эгелен.

Национал байырлалын Польша Улус Республиканы ажал-чоннары моон-биле 28 удаа демилгеп эрттирер деп турар. Олар боттарынын байырлалын куш-ажылык чаа-чаа белектер-биле уткун турар. Байырлалды төлептиг уткун дээр социалист чарык бугу Польшада калбарган.

КАРА САГЫШТЫГ БЕЛЕТКЕЛДЕР

ВАШИНГТОН. (СЭТА). Келди идеяла Майам-Бичин (Флорида штат) АКШ-тың демократтыг партиязынын национал съездинин ажалыны Пентагон бо девискэрке немедө шерткелерин тургузар дугайын чарлаан. Оларны «амаатын корум-чүрүм чок чорук» дээр чүвөгө дээр демиселе ажалдар. АКШ-тың агресия даштыкы политиканын болгаш

1971 чылдын декабрь 17-де дайынны соксатканын түнелинде Джамуна болгаш Кашмирде тургустунган контроль шугуну талалар хүндүлөп көөр алаар. Ийи тала бо шугуну үрээр соруга-биле күштү ажыгалар деп кыжанырындан азы ону ажыгаларындан дадалгаларын хүзөөни турар.

Ийи чурттуң баштынары боттарына таарымчалыг үдө бога катар ужуражып дугайында дугуржулганы талалар челип алган. Ийи чурттуң чазактар баштынарынын ужуражырынн мурунуга ийи талаын төлөкелчидери быжык тайбынны тургузарынын, харылзааларын чорудууларынн эге-ажыктарын барымдалааш моон, солгааргы чаа дугуржулгаларын, туттурган шериглери база хамааты кижилерин кезуруп үндүрерин, Джамуна болгаш Кашмирин айтырын шуут таарыштыр шийтирлээрине болгаш дипломаттык харылзааларын катар тургузарынын айтырылганын чутуаалажып көөр дээр.

●РАВАЛПИНДИ. (СЭТА). Пакистанын президентин З. А. Бхутто Индияның премьер-министри Индира Ганди-биле беш хүн кылган чутуаалажышкынын соонда Лакхора чанып келген.

СОЦИАЛИЗМ ЧУРТТАРЫНДА

●ПРАГА. (СЭТА). Чехословак дагылар чылдын баштайгы чартында узуг куш-ажылык тилгелени челип алганар. Олар доктаткан совет-чехословак кызыгалар эгелеш, Кошица да Белка Иза деп черге чедир 80 километр даг дамчылар хоолайнык даг-даштыг девискэр таавараан туудун хуусаанындан тайрай ай буртугаар доозулаанар. Кошицанын туугуларын Чехословакияны Коммунист партиязынын XIV съездинин болгаш ССР-ниң тургустунганынын 50 чылдын алдары дээр социалист чарытын калбарган, сентябрь 10-да доозар ужураж ажалын июль 1-де доозушкан дугайын айтыр-каанар.

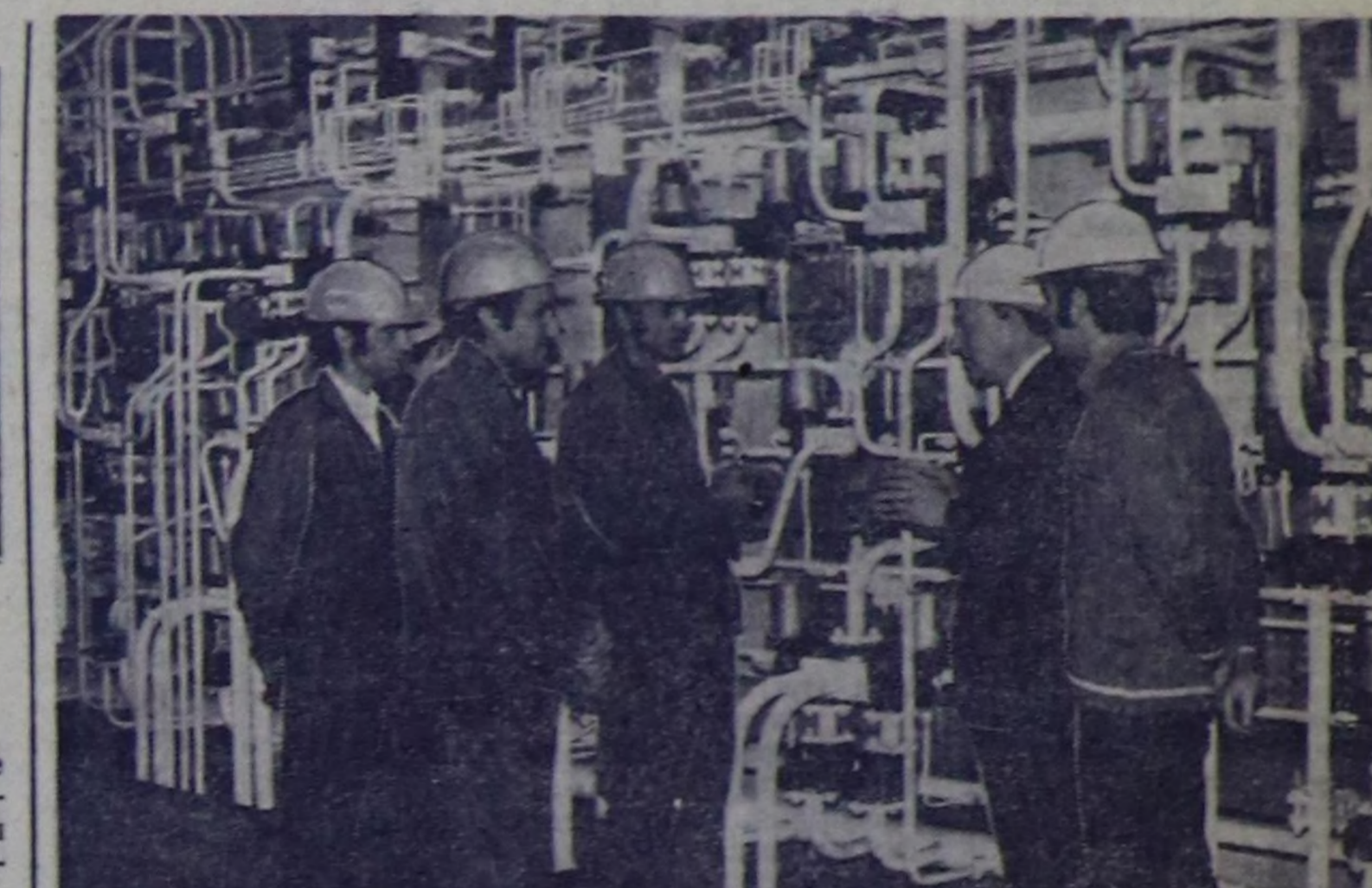
ДУДУГЖУЛАРНЫҢ КУШ-АЖЫЛЧЫ ТИЛЕЛГЕЗИ

●БРАТИСЛАВА. (СЭТА). «Чөөн болгаш Барыш чүк» деп атыг даг дамчылар хоолай тууду Словакияны дамчып эртер. Оон туудулары бо хүн-дээрде узуг куш-ажылык тилгелени челип алганар. Олар доктаткан совет-чехословак кызыгалар эгелеш, Кошица да Белка Иза деп черге чедир 80 километр даг дамчылар хоолайнык даг-даштыг девискэр таавараан туудун хуусаанындан тайрай ай буртугаар доозулаанар. Кошицанын туугуларын Чехословакияны Коммунист партиязынын XIV съездинин болгаш ССР-ниң тургустунганынын 50 чылдын алдары дээр социалист чарытын калбарган, сентябрь 10-да доозар ужураж ажалын июль 1-де доозушкан дугайын айтыр-каанар.

ЭН-НЕ БИЧИНЛЕРГЕ

●СОФИЯ. (СЭТА). Шля сала туруп каан кыл-ымыл чактыг бичин уругун дуртукери мун-мун болгар өг-бүлелерге дык таныш. Бичин

АЛЖИР УЛУС ДЕМOKPATTYГ РЕСПУБЛИКАНЫҢ НАЦИОНАЛ БАЙЫРЛАЛЫ

Июль 5—Алжир Улус Демократтыг Республиканың национал байырлалы — хамаарышпас чоруктуң Хуну (1962 чыл).

Хамаарышпас национал экономиканы тургузар талазы-биле Алжир Улус Демократтыг Республиканың чевишкенин Совет Эвелин-биле экономиктиг кады ажылдажыла-биле сырай холбоалык. Совет специалистерин дуазым-биле туткан элэн каш улуг заводтарын ажылгаа кширген азы ажылдаа кширер чоокшудууларын база бар. Аннабаның чоорунда «Эль-Хаджар» дээр металлургия комбинатында конвертор цегиниң болгаш каңны соксаал чок эжилдер цехтин тудуу доостур четкен. Бо цехтер Алжирниң бугу экономиказына онза чутула ужуру-дузалык. Ол цехтерни ажылдаа кширери-биле комбинат чыл бүрүдө ийи миллион тонна чедир каңны бээр.

ЧУРУКТА: совет монтаж организациязының директору Вячеслав Маслов (оң талазындан ийчези) «Эль-Хаджар» цегинде совет дерикни алжир инженерлерге таныштырып тур.

С. КРУГЛОВТУҢ ФОТОЗУ. (СЭТА-ның фотохрониказы).

ДАЙЫН ЧОРУДУЛГАЛАРЫ

●ЛОНДОН. (СЭТА). Патриотчу күштер Муруу Вьетамның элөөн районнарында америк-сайгон шериглерины мыйышкындан чедикшип ийитур шаварын ургучу-леп турар. АКШ агаардан детемисези доктаамал калбарып турарык, чалча шериглер байдалын энжидил шылдылар турар. «В-52» дээр 63 бомбалык самолет Куангчи, Тхыатхен болгаш Кон-

тум можуларда хосталагыч Улусу чепсектиг күштерини тургуштарыкче 21 удаа халдаан.

Куанчи девискэринде, а ооң шык Алдок чоотуга кадыг-дошкун тулушкуннар мурууку хөвөөр бооп турар. Патриотчу күштер Хоо хоорайын күчүдүг ракетартиллерия-биле боолаарын ургучулаан.

Фюкловт можууда дайын чорудуулары ургучуулаанар. Патриоттар Сайгондан 130 километр ирак Шонге (Фюклов) административтиг тейтү артиллерия-биле боолаан.

Камбоджаның патриотчу күштери чаак шериглерине удуру тулушкунуукара — елдиншиктерин база челип ал турар. Такоо болгаш Кампот можуларда дайын чорудуулары ургучулаан турар. Хосталагыч удурулар Каеч хоорайдан соңгу-чөөн талажа 10 километр ирак турар дайымы халдаан болгаш № 16 орукта дайышкы тургуштары болуула.

Пномпенде муруу талажа 29 километр ирак Тхмардох белик дээр кадыг-дошкун тулушкунунар ургучулаан турар.

ЧЕРНИ — ТАРААЧЫННАРГА

ЛИМА. (СЭТА). Перуунун Уанкавелина департаментинин аграр реформанын боттангыр турарынын үезинде 12 муң гектар черни тараачынарга шилчидип берген. Сөөлү үдө бо департаментигө помешки беш улуг ажал-агыны национализишкан. Туской медалериниң буугаар алдыга чуртка нитизи-биле ашылап кылдыр бугу черин чарын ичинден амын национализишкан.

Израиль шери коралдары Тир хоорай чогулда ливан девискэрке сутгарже халдаан.

АГААР ДЕЛГЕМИН ҮРЭЭН

●БЕИРУТ. (СЭТА). Израиль Ливанга узуг чепсектиг чөвөгө солустайын турар. Эвон каш израиль самолеттар Ливаннын агаар делемини үрөп, чурттуң муруу талазы-биле ужураштырар деп. «Аль-Анвар» сөлдү диялганар.

Израиль шери коралдары Тир хоорай чогулда ливан девискэрке сутгарже халдаан.

